SLOVENSKI CENTER ZA KROŽNO GOSPODARSTVO

Trajnostno poročanje po standardu VSME

Tilen T. Žafran

Aleksander Dolenc

RISO d.o.o.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO, DELO IN ŠPORT

I FEEL SLOVENIA

Sofinancira Evropska unija

RISO consulting

— DELAVNICA ZA MSP

Trajnostno poročanje po standardu VSME

Fotografija ozadja: narava / trajnost
or browse files

Praktična delavnica: od konteksta do lastnega VSME razkritja v platformi **ESG ON**.

RISO d.o.o.
10. september 2026 · 10:00 · Splet
Verzija dokumenta v1.0.1 · 10.9.2026

Tilen T. Žafran · +386 70 541 945 · tilentadej@riso.si
Aleksander Dolenc · +386 41 398 702 · aleksander@riso.si

— AGENDA IN CILJI

Kaj boste znali po delavnici

01

Kaj je VSME, komu je namenjen in kakšna je povezava z ESRS.

02

Kako z VSME zmanjšate administrativno breme.

03

Kako je VSME strukturiran (osnovni / celoviti modul) in kje začeti.

04

Kako digitalizirati pripravo VSME

05

Prehod iz VSME v ESRS — za velika podjetja in MSP, ki rastejo v CSRD.

ZAKAJ ZDAJ · ZAVEZANOST

Kontekst in zavezanost

— PROBLEM

Problem, ki ga VSME rešuje

Trenutno stanje

- Vprašalnik kupca A
- Zahteva banke
- Vprašalnik kupca B
- Supplier scorecard
- Vprašalnik kupca C

Različna struktura, roki in terminologija — podvojeno delo, tveganje neskladnih navedb.

Eno VSME poročilo

Pripravljeno enkrat, po jasni metodologiji — posredujete ga vsem, ki zahtevajo ESG podatke.

— POSLOVNA VREDNOST

Zakaj se VSME MSP-jem splača

Dostop do financiranja in poslov

Boljši pogajalski položaj pri letnih pregledih dobaviteljev pri OEM kupcih in pri bančnem financiranju investicij v proizvodnjo.

Prihranek časa

Eno poročilo namesto več vprašalnikov od več OEM kupcev hkrati.

Zaščita pred prekomernimi zahtevami

Po nedavnih spremembah EU zakonodaje so manjša podjetja pravno zaščitena — kupci lahko od njih zahtevajo le podatke, določene v standardu VSME.

En vir resnice za banko, kupce in EcoVadis

VSME poročilo hkrati pokrije SISBIZ ESG vprašalnik, dobaviteljske vprašalnike v verigi in EcoVadis oceno.

Če poročate po VSME, ste pravno pokrili tisto, kar lahko kupec upravičeno zahteva.

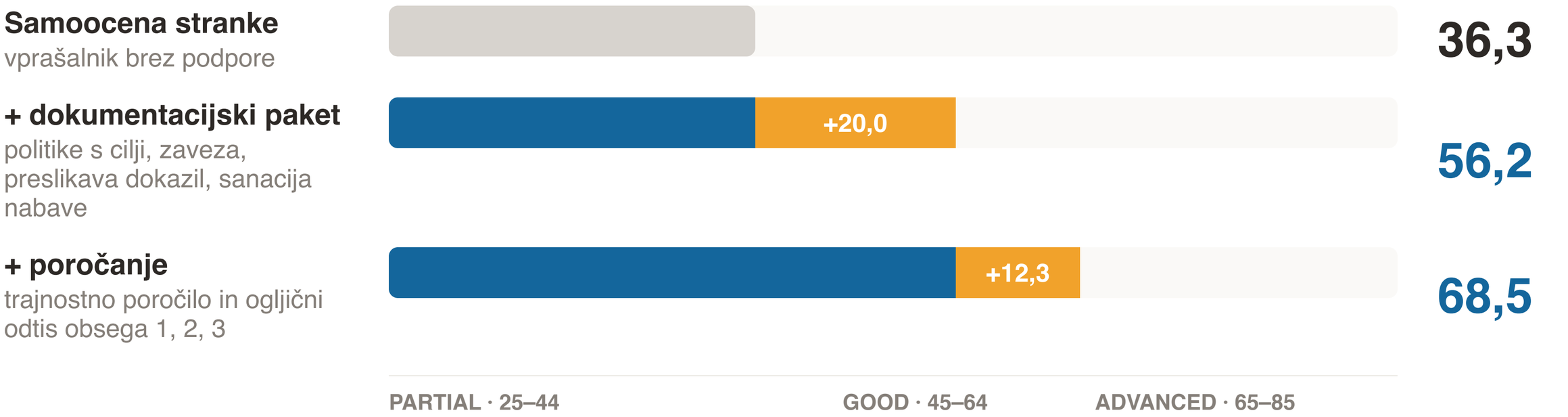
Od kod prihajajo zahteve

- Kupec / dobaviteljska veriga
- Banka / financiranje / EU razpisi
- EcoVadis in podobne platforme
- Lastna iniciativa

— POSLOVNA VREDNOST · ECOVADIS

Potencialni vpliv na oceno EcoVadis

TRAJEKTORIJA SKUPNE OCENE · LESTVICA 0–100

Vrednosti so ciljne ravni indikatorjev za profil približno 250 zaposlenih (razred Medium, uteži tem 4 : 3 : 2 : 2, 360° Watch 50) in ne napoved ocene. Medalje EcoVadis so percentilne, zato jih ni mogoče zagotoviti.

KAJ JE VSME · MODULI · IZBIRA RAVNI

Struktura VSME

— OSNOVE

Kaj je VSME

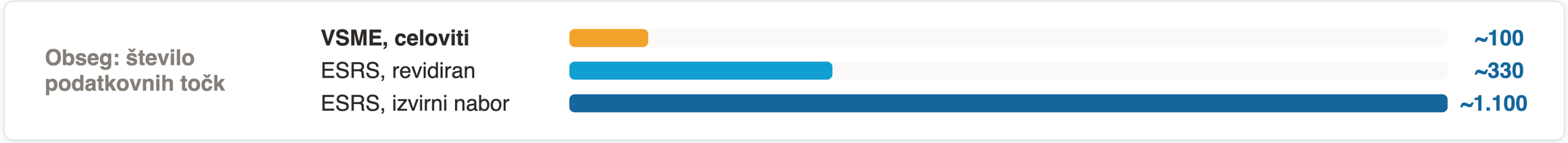
Voluntary Sustainability Reporting Standard for non-listed SMEs — pripravil EFRAG v okviru paketa razbremenitev za MSP.
Standard je **prostovoljen**: namen je tržni, ne regulatoren.

Za mnoga podjetja postaja VSME poročilo dejansko pogoj za posel, čeprav zakonsko ni obvezno.

— RAZMEJITEV

VSME proti ESRS — kje je razlika

Kriterij	VSME	ESRS
Zavezanci	Prostovoljno, za MSP, ki ne kotirajo na borzi	Obvezno za CSRD zavezance, postopno glede na velikost
Obseg zahtev	Osnovni modul B1–B11 + po potrebi celoviti C1–C9	Bistveno obsežnejši nabor standardov (E1–E5, S1–S4, G1)
Kompleksnost	Prilagojena zmogljivostim MSP	Prilagojena velikim, kadrovsko bolje opremljenim organizacijam

Sorodna, a ločena okvira — izpolnjevanje VSME ne pomeni avtomatične skladnosti z ESRS.

— ODLOČITEV

Kako izbrati raven poročanja

Ali ključni deležnik (kupec, banka, ...) izrecno zahteva več kot osnovne podatke?

↓ NE

Osnovni modul kot temelj

Zadošča za večino dobaviteljskih in bančnih zahtev

↓ DA

Nadgradnja v **celoviti modul**

npr. banka pri večjem posojilu, OEM kupec s CSRD obveznostjo

— STRUKTURA VSME

Osnovni modul — B1–B11

Izhodišče za vsa MSP

Skupaj 53 podatkovnih točk. Za to publiko je okoljski sklop — zlasti B3 — praviloma najzahtevnejši zaradi proizvodne narave dejavnosti.

— STRUKTURA VSME

Celoviti modul — C1–C9

Nadgradnja osnovnega modula, za zahtevnejše deležnike

Osnovni modul B1–B11 · 53 točk (že obstaja) +

C1	Strategija: poslovni model	4
C2	Prakse in prihodnje pobude	2
C3	**Cilji zmanjšanja TPG in podnebni prehod**	13
C4	Podnebna tveganja	5
C5	Dodatne značilnosti delovne sile	3
C6	Politike in procesi — človekove pravice	9
C7	Hudi incidenti — človekove pravice	9
C8	Prihodki iz določenih dejavnosti	5
C9	Razmerje spolov v organu upravljanja	1

Skupaj 51 podatkovnih točk. Pogosteje naslednji korak po tem, ko osnovni modul že obstaja in deležnik izrecno zahteva več.

— POGLOBITEV

B3 — energija in emisije TGP

Najpogosteje zahtevano okoljsko razkritje osnovnega modula

Izračun ogljičnega odtisa organizacije (CCF)
Uporabljena metodologija je preverljiva in mednarodno priznana.

GHG Protocol Corporate Standard | ISO 14064-1

Kaj vključuje izračun po obsegih (GHG Protocol)

Obseg 1 — neposredne

Lastne peči, kotli, vozni park — gorivo, ki ga podjetje samo zgori.

¼

Obseg 2 — posredne (energija)

Nabavljena elektrika, toplota ali hlajenje, ki ju podjetje porabi.

¼

Obseg 3 — vrednostna veriga

Nabavljeno blago, prevoz, poslovna potovanja … — del celovitega modula (C3).

2/4

B3 v osnovnem modulu zajema obseg 1 in 2.

Praktična delavnica: izračun ogljičnega odtisa (CCF/PCF) — prijava

— PROCES

Postopek priprave VSME poročila

1
Določitev obsega
Osnovni ali celoviti modul

→

2
Analiza vrzeli
Kateri podatki že obstajajo, kateri manjkajo

→

3
Zajem podatkov
Energija in emisije, delovna sila, upravljanje

→

4
Priprava poročila
Po strukturi VSME — tipsko ali po lastni predlogi

→

5
Neodvisni pregled in objava
Kjer to zahteva financer, po standardu ISSA 5000

Zaradi modularnosti VSME je postopek obvladljiv tudi za manjšo ekipo brez posebne trajnostne funkcije.

ESG Vavčer SPS (do 9.999,99 EUR) je odprt do porabe sredstev. Sredstva so omejena (1.236.000 € razpisano).

ZA VELIKA PODJETJA IN MSP, KI RASTEJO V CSRD

Prehod iz VSME v ESRS

— PREHOD IZ VSME V ESRS

Kdaj in zakaj VSME preraste v ESRS

- Podjetje **zraste čez prag** in samo postane CSRD zavezanec.
- Postane del **dobavne verige** velikega kupca, ki potrebuje ESRS podatke iz vrednostne verige.
- Banka ali investitor pri financiranju zahteva **polno razkritje**, ne le osnovnega modula.

1. VSME osnovni modul
2. VSME celoviti modul
3. **DMA in polni ESRS**

Kar se prenese: zbrani podatki, vzpostavljeni procesi in digitalno orodje. Kar je novo: analiza dvojne pomembnosti po obeh oseh, širši nabor ESRS podatkovnih točk in revizijska zahteva.

— ANALIZA DVOJNE POMEMBNOSTI (DMA)

Izhodišče celotnega ESRS poročanja

Podjetje določi, katere trajnostne teme so zanj **materialne** — z vidika lastnega vpliva na okolje in družbo ter z vidika finančnega vpliva trajnostnih dejavnikov na poslovanje.

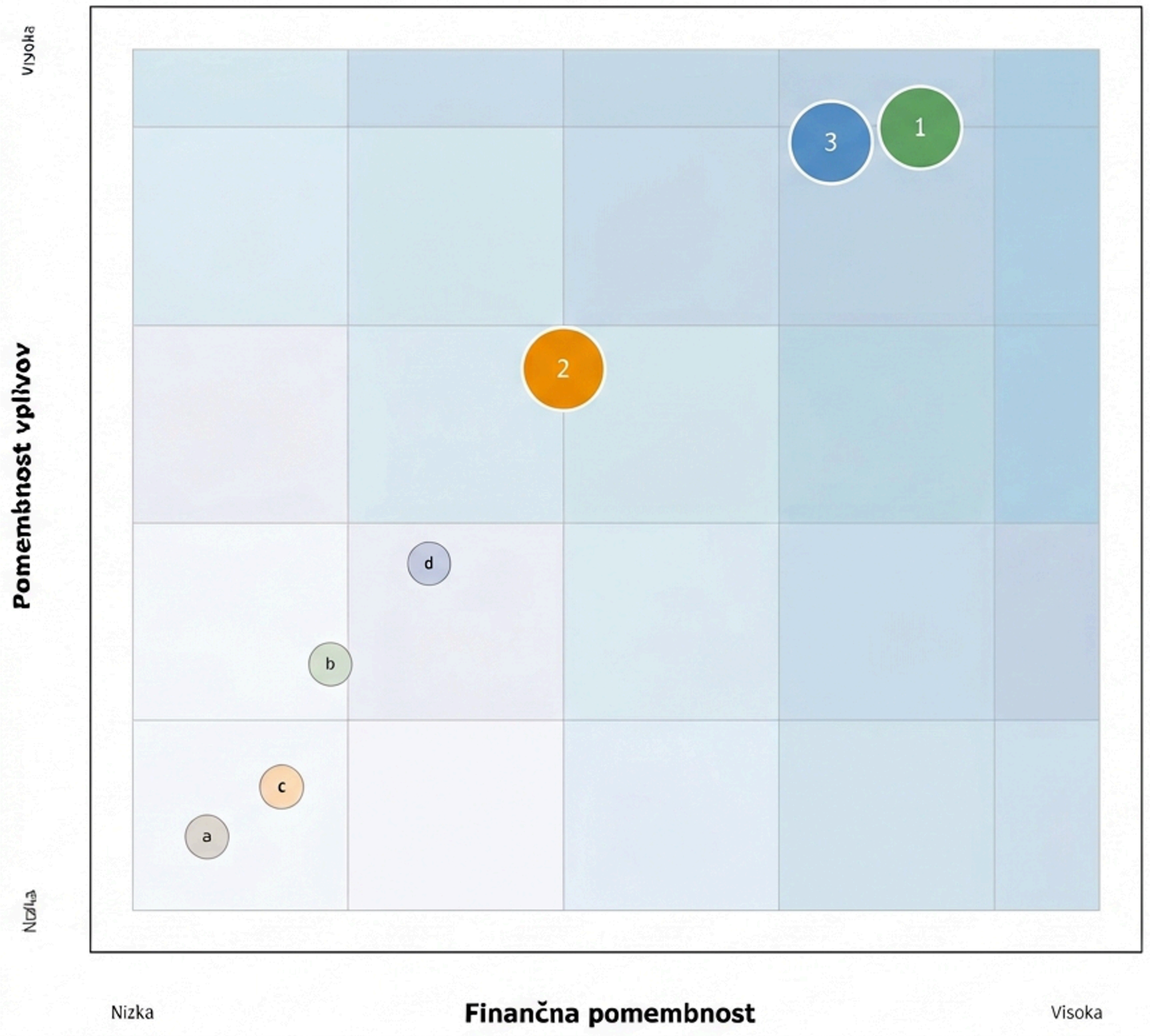
- **Pomembnost vpliva** ("od znotraj navzven") — vpliv podjetja na ljudi in okolje, vključno z vrednostno verigo.
- **Finančna pomembnost** ("od zunaj navznoter") — tveganja in priložnosti za podjetje, tudi kadar ne izhajajo iz njegovih lastnih vplivov (npr. odvisnost od virov).

Tema je materialna, če je pomembna z vsaj ene od obeh strani. Rezultat: seznam materialnih IRO (vplivov, tveganj in priložnosti) in z njimi povezanih podatkovnih točk po ESRS.

MSP Po VSME pristopijo lažje in prostovoljno — a banke in kupci jo pogosto pričakujejo že danes.

Velika podjetja Obvezna ocena po obeh oseh za vse CSRD zavezance in subjekte javnega interesa.

Primer matrike pomembnosti

Pomembne trajnostne teme

1) Emisije TGP
2) Poslovna etika
3) Zdravje in varnost

Ostale prepoznane trajnostne teme

a) Kakovost zraka
b) Vpliv na ekosisteme
c) Digitalna varnost
d) Vpliv na skupnost

Barvni ključ

Okolje Družba Upravljanje

— ESRS

Enoten okvir razkritij za velika podjetja

Evropski standardi za trajnostno poročanje (ESRS), ki jih razvija EFRAG kot tehnični svetovalec Evropske komisije

Steber	Standardi	Področje
Splošno	ESRS 1, ESRS 2	Splošne zahteve in razkritja: upravljanje, strategija, IRO, meritve in cilji
• **Okolje**	ESRS E1–E5	Podnebne spremembe, onesnaževanje, vodni in morski viri, biotska raznovrstnost, krožno gospodarstvo
• **Družba**	ESRS S1–S4	Lastna delovna sila, delavci v vrednostni verigi, prizadete skupnosti, potrošniki in končni uporabniki
• **Upravljanje**	ESRS G1	Poslovno ravnanje

Poroča se le o materialnih temah, kar določi DMA. V okviru Omnibus poenostavitve je v pripravi revidiran nabor z manjšim številom obveznih podatkovnih točk.

— ESRS

Pot do ESRS razkritja

1. Analiza dvojne pomembnosti

Določi materialne teme in podatkovne točke

2. Analiza vrzeli

Kateri podatki že obstajajo, kateri manjkajo

3. Zajem podatkov

Zapolni vrzeli, npr. z izračunom ogljičnega odtisa za E1

4. Razkritje

Zbrano v ESG trajnostnem poročilu, strukturiranem po ESRS

Aktualno (ZGD-1O, v veljavi od 24. 7. 2026): za poslovno leto 2026 poročanje ni obvezno za družbe prvega vala s čistimi prihodki do 450 mio EUR ali do 1.000 zaposlenih (zadošča izpolnjenost enega pogoja). Za poslovno leto 2027 veljajo že spremenjeni, višji pragovi.

— NAČRT ZA PREHOD

Od ciljev do konkretnih ukrepov

Načrt za (zeleni) prehod → **Akcijski načrt (S + G)** / **Strategija razogličenja (E)** → vnaprej določen nabor ukrepov ali lastni ukrepi družbe ↘ **Posamični ukrep**

Akcijski ukrep	Metrika / Metrike	Cilji	Finančni viri (EUR)	Zmanjšanje GHG (obseg 1, 2 in/ali 3)
Izhodiščno / zaključno leto	Opis KPIja	Opisni cilji	**Časovno obdobje: K / S / D**	**Časovno obdobje: K / S / D**
Čas izvedbe	Ocena v vseh časovnih obdobjih	Obseg v vrednostni verigi	Sedanji in prihodnji viri	Zmanjšanje po obsegih 1–3
Povezava s trajnostno temo in politiko	Metodologija določanja		**EU Taksonomija**	Skupno zmanjšanje GHG
Znanstveni dokazi	Postopek verifikacije		Prihodki, CapEx, OpEx, ROI	Metodologija, izraženo v t CO_2-ekv
Vključevanje deležnikov			Poročilo o skladnosti (DNSH)	

Poročilo → **Poročilo načrta za (zeleni) prehod** → Posamično (obvladujoča) / Posamično (odvisna) / Konsolidirano (skupina)

Modul ESG ON — v zaključni fazi razvoja, na voljo v 3. četrtletju 2026. Vključen v ESRS pakete in v VSME Plus/Pro.

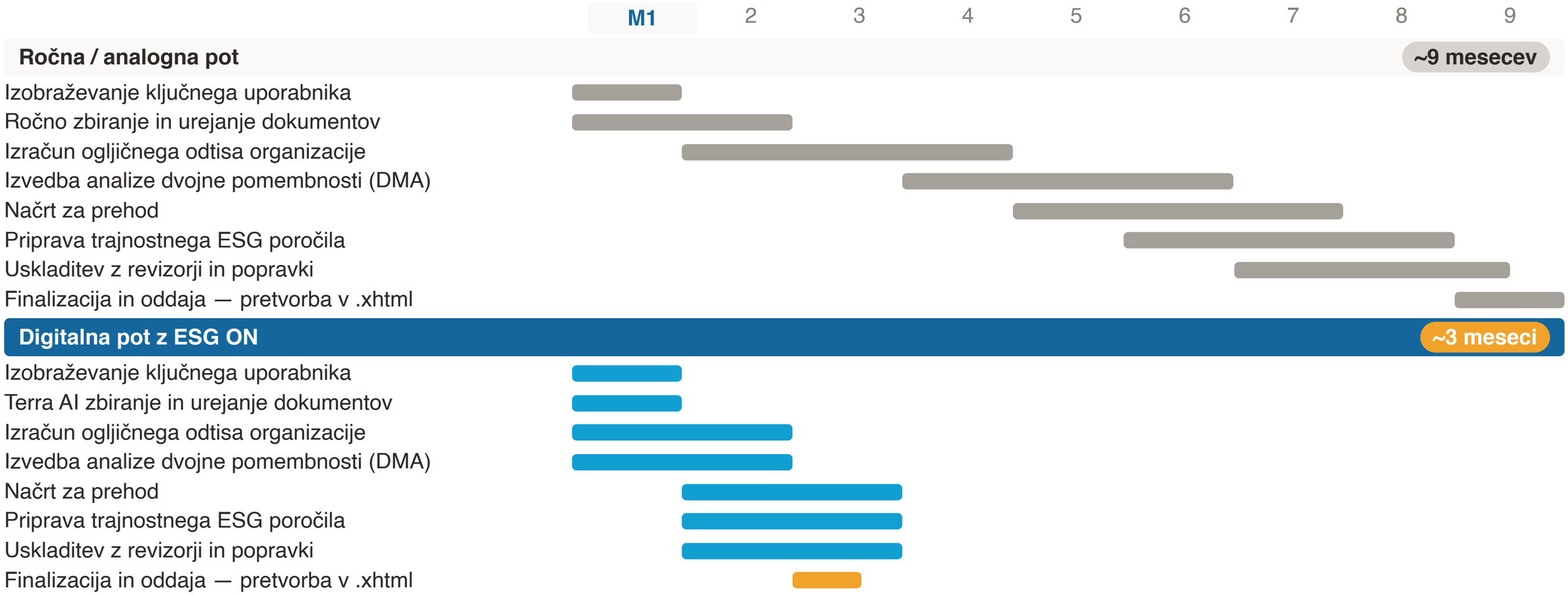
ESG ON · VODENO DELO

Praktični del

— DIGITALNO ORODJE

Enaka metodologija, hitreje do poročila

Isto poročilo, ista metodologija — ročna pot traja bistveno dlje

Vzporedni koraki in samodejno izpolnjevanje s **Terro** skrajšajo pot od dokumentov do oddaje s **~9 na ~3 mesece**.

— PREHOD NA DELO V ŽIVO

Odprite svoje razkritje

Udeleženci odprejo platformo in začnejo izpolnjevati lastno VSME razkritje. Pred samostojnim delom si ogledamo EFRAG-ovo digitalno predlogo VSME in primerjamo z ustreznim modulom v ESG ON.

app.esgon.si

SOFINANCIRANJE · POVZETEK · KONTAKT

Izvedba, financiranje in koraki naprej

— SOFINANCIRANJE — SLOVENSKI PODJETNIŠKI SKLAD

Vavčer za pripravo trajnostnega poročila (VESG)

SLOVENSKI PODJETNIŠKI SKLAD

60 %

sofinanciranja upravičenih stroškov · subvencija od **1.000,00 €** do **9.999,99 €**

Razpisana sredstva
1.236.000 €

Rok za oddajo
31. 3. 2028

Upravičenci
Mikro, mala in srednja podjetja s sedežem v Sloveniji, z najmanj enim zaposlenim.

Vaš prihranek

Skupni strošek
16.666,65 €

Sofinanciranje
9.999,99 €

Vaš neto strošek
6.666,66 €

Prikazani zneski (skupni strošek, sofinanciranje, neto strošek) so informativne narave, izračunani na podlagi splošnih parametrov razpisa, in ne predstavljajo ponudbe, cenovne ponudbe ali zavezujoče ocene stroškov s strani RISO Consulting. Dejanska upravičenost, višina sofinanciranja in končni stroški se določijo na podlagi individualne obravnave in pogojev javnega razpisa.

— POVZETEK

Povzetek in naslednji koraki

POTEK DELA

1. Brezplačen uvodni posvet in ocena upravičenosti do vavčerja VESG
2. Priprava in oddaja vloge za vavčer pri Slovenskem podjetniškem skladu
3. Zbiranje E, S in G podatkov (energija, emisije, zaposleni, upravljanje)
4. Priprava poročila po standardu VSME in neodvisni pregled revizijske družbe
5. Objava poročila na portalu AJPES in oddaja zahtevka za izplačilo sofinanciranja

- Dokončajte začeto VSME razkritje v ESG ON
- Preverite upravičenost do vavčerja SPS (VESG)
- Z internimi deležniki razjasnite, ali zadošča osnovni ali je potreben celoviti modul

RISO consulting

— VPRAŠANJA

Vprašanja in kontakt

Tilen T. Žafran
+386 70 541 945 · tilentadej@riso.si

Aleksander Dolenc
+386 41 398 702 · aleksander@riso.si

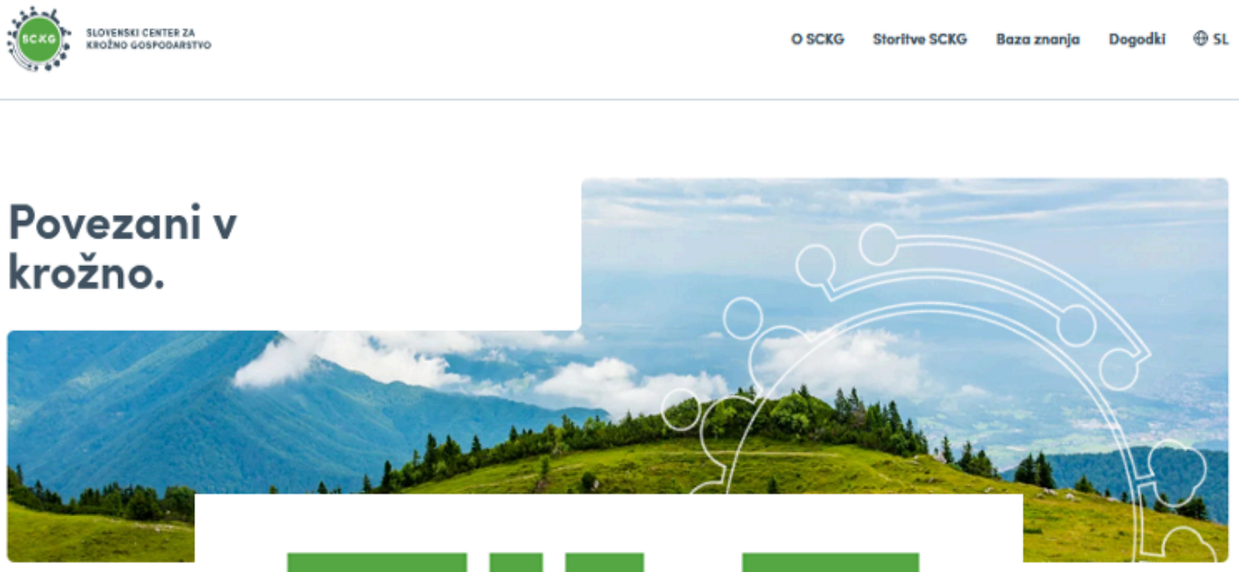

Anketa

Vaše mnenje nam zelo veliko pomeni, prosimo **ocenite dogodek preko QR kode**, saj nam s tem pomagate pri razvoju izobraževalnih vsebin v okviru SCKG.

Izberite današnji datum!

SLOVENSKI CENTER ZA KROŽNO GOSPODARSTVO
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO, DELO IN ŠPORT
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Stopite v stik z nami

- Edina Babnik, edina.babnik@ozs.si
- Barbara Dmitrovič, barbara.dmitrovic@ozs.si

www.sckg.si

SLOVENSKI CENTER ZA KROŽNO GOSPODARSTVO
REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO, DELO IN ŠPORT
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija